

به نام خدا

گروه پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بابل
طرح درس: کودکان و پرستاری های مربوطه (1)
مدرس: خانم عزیز نژاد

تعداد: واحد: 2
مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناس پرستاری
نوع: واحد: نظری
ساعت و روز کلاس:

پیش نیاز: پرستاری بهداشت مادران و نوزادان (1)

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجو با فرآیند رشد و تکامل و نیاز های کودک و خانواده به منظور انجام مداخلات لازم جهت ارتقاء سلامت کودک و خانواده در چارچوب مراقبت خانواده محور و فرآیند پرستاری منطبق بر جنبه های قانونی و اخلاقی مراقبت از کودک .

شرح درس:

این واحد حاوی اصول مراقبت خانواده محور، مفاهیم رشد و تکامل، نیاز ها و مشکلات بهداشتی کودکان در دوره های سنی مختلف است. طی این درس بر تعامل و مداخلات مناسب پرستاری با کودک و خانواده جهت حفظ و ارتقاء سلامت و پیشگیری از بروز مشکلات بهداشتی تاکید می شود. به علاوه در تدریس این درس آشنایی دانشجو با نظریه ها و جنبه های فرهنگی و اجتماعی موثر بر سلامت کودک و استفاده از مهارت های تفکر انتقادی و حل مشکل در مراقبت از کودک و خانواده مد نظر می باشد.

جلسه اول:

- معرفی درس
- سلامت در دوره کودکی: تحولات بهداشتی (تاریخچه، میزان مرگ و میر، میزان ابتلا، صدمات، برنامه های مراقبت بهداشتی بر اساس مردم سالم 2010).
- پرستاری از کودکان: فلسفه مراقبت (مراقبت خانواده محور، مراقبت غیر تروماتیک).
- نقش پرستاری کودکان (ارتباط درمانی، حمایت از خانواده، توسعه سلامت، پیشگیری از بیماریها و آموزش بهداشت).

جلسه دوم:

- تاثیر خانواده و اجتماع، فرهنگ و مذهب بر سلامت کودک، نقش پرستار در مراقبت از کودک و خانواده، فرآیند مراقبت از کودک و خانواده، فرآیند پرستاری و کاربرد تفکر انتقادی.

جلسه سوم:

- مفاهیم رشد و تکامل: تئوریهای رشد و تکامل (فروید، اریکسون، پیاژه، کولبرگ) بررسی تکامل و ابزار غربالگری رشد و تکامل کودک.

- ارتقاء سلامت شیرخوار و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، اجتماعی، روانی اجتماعی، شناختی، جنسی، تصویر از جسم خویشتن، بازی)، تطابق کودک با فرآیند رشد و تکامل طبیعی (اضطراب جدایی، ترس، انواع مراقبت از کودک شیرخوار، انضباط، محدودیت، سندرم کودک لوس، مکیدن انگشت، پستانک، کفش پوشیدن، رویش دندان).

جلسه پنجم:

- ارتقاء سلامتی کودک شیرخوار (تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دهان و دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی های مراقبتی خانواده).

جلسه ششم:

- مشکلات بهداشتی دوره شیرخوارگی: اختلالات تغذیه ای (کوآشیورکور، ماراسموس، نارسایی رشد، اسکوروی، راشیتیس، حساسیت غذایی)، مشکلات تغذیه ای (تکنیک های نامناسب تغذیه ای بالا آوردن، کولیک)، برفک دهان، اختلالات پوست (درماتیت دیپر) و اختلالات با علت ناشناخته (سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، آپنه شیرخوارگی).

جلسه هفتم:

- ارتقاء سلامت کودک نوپا و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، شناختی، جنسی، تصویر از جسم خویشتن، اجتماعی (خلق و خو، بازی)، تطابق کودک با رشد و تکامل طبیعی (تعلیم توالی، رقابت خواهر و برادر، کج خلقی، منفی گرایی، انطباق با استرس، انضباط).

جلسه هشتم:

- ارتقاء سلامت کودک نوپا (تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دهان و دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی های مراقبتی خانواده).

جلسه نهم:

- ارتقاء سلامت کودک خردسال و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، اجتماعی، روانی اجتماعی، شناختی، جنسی، تصویر از جسم خویشتن، بازی)، تکامل اجتماعی (زبان، رفتار فردی اجتماعی، بازی)، انطباق کودک با رشد و تکامل طبیعی (کودکستان و تجارب کودکستان و آمادگی، آموزش جنسی، پرخاشگری، مشکلات گفتاری، کودک تیز هوش، استرس و ترس).

جلسه دهم:

- ارتقاء سلامت کودک خردسال تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دهان و دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی های مراقبتی خانواده.

جلسه یازدهم:

- مشکلات بهداشتی اوایل خردسالی (نویایی و قبل از مدرسه): اختلالات عفونی (مخملک، ابله مرغان، مننژیت، آنسفالیت، سرخجه، رزئولا، اوریون، منونوکلئوز عفونی و ایدز).

جلسه دوازدهم:

- سوء رفتار با کودک (کودک آزاری، سوء درمان) و ملاحظات کلی پرستاری در بیماریهای انگلی - روده ای.

جلسه سیزدهم:

- ارتقاء سلامت کودک سن مدرسه و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، شناختی، اخلاقی و معنوی، کلامی، تکامل اجتماعی، تصویر از خویشتن، تکامل جنسی، بازی، تطابق با رشد و تکامل طبیعی) تجارب مدرسه، محدودیت، انضباط، انطباق با استرس، ترس، کودکان کلید به دست).

جلسه چهاردهم:

- ارتقاء سلامت طی سن مدرسه (تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دهان و دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی های مراقبتی خانواده).

جلسه پانزدهم:

- مشکلات دوران مدرسه: شب ادراری و بی اختیاری مدفوع، اختلالات رفتاری (بیش فعالی، اختلال یادگیری، ترس از مدرسه).

جلسه شانزدهم:

- ارتقاء سلامت نوجوان و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، شناختی، اخلاقی و معنوی، محیط های اجتماعی).

جلسه هفدهم:

- ارتقاء سلامتی در دوره نوجوانی (تصورات نوجوان از سلامتی، عوامل موثر بر ارتقاء سلامتی نوجوان) و نگرانی های بهداشتی نوجوان (سازگاری با خانواده و سازگاری روانی اجتماعی، صدمات، عادات غذایی، تناسب جسمی، اعتیاد، خودکشی و افسردگی، آزار جسمی، جنسی و عاطفی، مشکلات یادگیری، آکنه، فشارخون و کلسترول بالا).

ارزشیابی:

- 1- تکلیف درس مربوطه
نمره 2
- 2- امتحان میان ترم:
نمره 5
- 3- امتحان کتبی پایان ترم:
نمره 12
- 4- حضور فعال دانشجو :
نمره 1

منابع مورد استفاده:

- 1- Wong,D.L ,Hochenberry, M.J.(2003).Nursing care of Infant and children.(7 th ed). ST. Lonis: Mosby.
- 2- James, S.R.,Ashwill, J.W., Droske, S.G.(2002). Nursing care of Infant and children.(7 th ed).
- 3- Schulte,E.B., Price, D.L., Gwin, J.F.(2001). Thompsons pediatric Nursing. (8 th ed). Philadelphia: W.B.Saunders.

- 4- كودك سالم . تاليف اعضاي هيئت علمي گروه كودكان
دانشكده پرستاري و مامايي دانشگاه علوم پزشكي شهيد
بهشتي، انتشارات نور دانش. سال 1380
- 5- درسنامه پرستاري كودكان ونگ. تاليف سونيا آرزومانيانس،
مهناز سنجري، مهناز شوقي، انتشارات نشر سالم، چاپ اول
سال 1385